

spis treści

1. od mitu do wiedzy	7
wyjątkowi starcy	8
otoczenie zaokrągla wiek starca	11
badania opinii publicznej	11
racjonalne źródła mitu	12
jakże łatwo rozsądek ulega pomyłce	14
użyteczność mitu i jego granice	15
2. trzy długości trwania życia	16
kilka definicji	16
maksymalne trwanie życia czyli granica	16
przeciętne trwanie życia	18
okresy normalne i wydarzenia przypadkowe	20
3. długość trwania życia ludzkiego w okresie przedstatystycznym	22
tablica ulpiana	22
stosy kości i spisy zmarłych	24
prehistoria	26
obliczenia oparte na przyroście ludności	27
przeciętne trwanie życia bez plag i bez medycyny	28
francja, szwecja, islandia	29
prace l. henry	30
trzy przyczyny umieralności nadzwyczajnej	32
głód	32
epidemie	33
wojny	33
podsumowanie	34
4. metody pomiarów i tablice wymieralności	36
umieralność ogólna	36
czasami są konieczne porównania	38
tablice wymieralności: zarys historyczny	40
tablice „danego momentu” i tablice generacji	42
przeciętne dalsze trwanie życia noworodka	44
przeciętne dalsze trwanie życia w dowolnym wieku	45
prawdopodobne trwanie życia	45
pomiar umieralności upowszechniają się	46
luki w rejestracji	47
typowe tablice wymieralności	48
5. przedłużanie się życia	50
od XVI — do XVIII wieku	50
medycyna przed e. jennerem	52
wielkie etapy nowych odkryć	54
wyniki końcowe	55

postęp ekonomiczny i społeczny	58
umieralność ulega ewolucji	59
w pozostałej części świata	60
czas trwania życia a poziom życia	62
postęp przez niszczenie	64
6. maksymalne granice życia	66
trudności naukowych pomiarów	66
prace p. vincenta	67
7. płeć, rasa, klimat	71
płeć silna	71
stan małżeński	72
długość życia a problem rasy	73
cechy fizyczne	74
klimat	74
miasto i wieś	76
wnioski	78
8. nierówność społeczna w obliczu śmierci	79
pierwsze pomiary	80
zmiany w zjawisku długowieczności	82
zacieranie się różnic w Anglii	82
czy umieralność zależy od wykonywanego zawodu?	84
czynnikiem decydującym jest poziom kulturalny	87
9. starzenie się ludności	88
definicja	88
proces starzenia się ludności	89
przyczyny starzenia się ludności	91
mniej młodych	92
przedłużanie się życia odmładza ludność	92
a jeśli rak...	95
związki między życiem a śmiercią	96
dylemat: mnożyć się czy starzeć	97
10. konsekwencje przedłużania się życia	100
wzrost	100
starzenie się ludów zachodnich	103
wskaźniki, o których jeszcze nie było mowy	103
problem osób zawodowo biernych	106
czy postęp techniczny przyjdzie z pomocą?	107
obowiązki wobec młodych	108
system emerytury ma jednak braki...	110
konieczność generalnej rewizji	111
zasady nowego społeczeństwa	112
emerytura nie jest sama w sobie celem	114
inne konsekwencje przedłużenia się czasu życia	115
11. dokąd?	117
spojrzenie pesymistyczne	117
spojrzenie optymistyczne	118
kiedy rozpoczyna się starość?	119
czy można radykalnie usunąć chorobę?	120
druga granica	122
możliwość wynalezienia cudownego leku	123
chęć życia	124
eutanazja	125
dokumenty	128
objaśnienie do tablic	134
bibliografia	135